

ДО КЛАСТЕРА З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ВХОДЯТЬ СУБ-КЛАСТЕРИ З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ, ГЕНДЕРНОГО НАСИЛЬСТВА ТА РОЗМІНУВАННЯ

КПП "Зайцево". Люди чекають у черзі, щоб пройти контроль
Фото: Фондація 101

ПРОБЛЕМИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ

- Незважаючи на зменшення інтенсивності бойових дій, протягом звітного періоду збройний конфлікт на сході України продовжував здійснювати значний вплив на людей, що проживають у зоні конфлікту, та на весь спектр їх прав людини. У листопаді вздовж лінії зіткнення збільшилася кількість сутичок, у т.ч. з використанням артилерійських систем. Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні (ММПЛУ) зафіксувала в листопаді 2015 р. 35 жертв серед цивільного населення у зоні конфлікту: 8 вбитих та 27 поранених. Два чоловіки загинули від обстрілів, один – у ДТП за участі військової техніки у зоні конфлікту, всі інші загинули від вибухонебезпечних пережитків війни (ВПВ) і саморобних вибухових пристроїв (СВП). 89% поранень (24 з 27) спричинені ВПВ та СВП (у тому числі поранення чотирьох хлопців віком 15, 14, 13 і 11 років, які підірвали ручну гранату).
- Ситуація на контрольно-пропускних пунктах (КПП) продовжує викликати занепокоєння, тому що цивільним особам доводиться годинами чекати у чергах. 20 листопада дві людини померли на КПП через проблеми зі здоров'ям (КПП Зайцево та Станиця-Луганська). Необхідно невідкладно розв'язати такі питання: поліпшити доступність медичної допомоги; зробити очікування в чергах менш важким; придбати палатки або збірні конструкції для обігріву людей; забезпечити обладнання для відпочинку особливо вразливих категорій населення; забезпечити туалетами, у т.ч. передбачити їх доступність для людей з обмеженнями рухливості; забезпечити наявність питної води та персоналу, що вміє надавати першу допомогу. Крім того, основною проблемою залишається забезпечення безпеки, особливо у зв'язку з ВПВ та можливими обстрілами території навколо КПП.
- Суб-кластер з питань захисту дітей занепокоєний через недостатній рівень співпраці між органами влади та громадськими організаціями. Цю проблему постійно піднімають на засіданнях суб-кластера. НГО недостатньо обізнані із правильним порядком отримання доступу до державних послуг, і тому не можуть давати людям правильні поради. З іншої сторони, органи влади не обізнані із роботою НГО, і не можуть скористатися додатковими перевагами, які вони пропонують. Для розв'язання цієї проблеми 23 листопада суб-кластер організував круглий стіл у Запоріжжі, на якому було розпочато розробку схем перенаправлення між різними установами.
- У листопаді Норвезька рада у справах біженців (НРБ) презентувала резюме звіту про житлові, земельні та майнові права ВПЛ та громад, уражених конфліктом на сході України. Основні проблеми у сфері захисту, визначені протягом дослідження, є такими: протиріччя між положеннями різних нормативно-правових актів, стратегій та програм; відсутність достатньої кількості житла, можливість втратити майно на непідконтрольній Уряду території; захоплення цивільного майна озброєними людьми та значна кількість мін/нерозірваних боєприпасів на сільськогосподарських землях; проблеми з гарантіями від незаконного виселення ВПО з орендованого житла; та брак доступу до правових послуг.
- Гендерне насильство продовжує залишатися прихованим, при чому органи влади та широкий загал не визнають його як одну з важливих проблем. Це підтвердили учасники дискусій у форматі круглого столу, нещодавно організованих ФН ООН та Українським жіночим фондом у Харкові, Краматорську та Северодонецьку. Недостатній рівень розуміння явища ГН та його проявів і можливих наслідків, а також низький рівень обізнаності про послуги для осіб, що пережили насильство, створюють особливі високі ризики у ситуації збройного конфлікту в Україні.

Контакти:

Крістін Гойє, Координатор Кластера з питань захисту, goyer@unhcr.org, тел.: +38 050 382 5014

Клер Уелан, Координатор Кластера з питань захисту, cwhelan@ohchr.org, тел.: +38 050 382 5277

Аннетт Літ, Координатор Суб-кластера з питань захисту дітей, alyth@unicef.org, тел.: + 38 050 3805181

Єкатерина Крістесашвілі, Координатор Суб-кластера з питань гендерного насильства, kristesashvili@unfpa.org, тел.: +38 095 134 2820

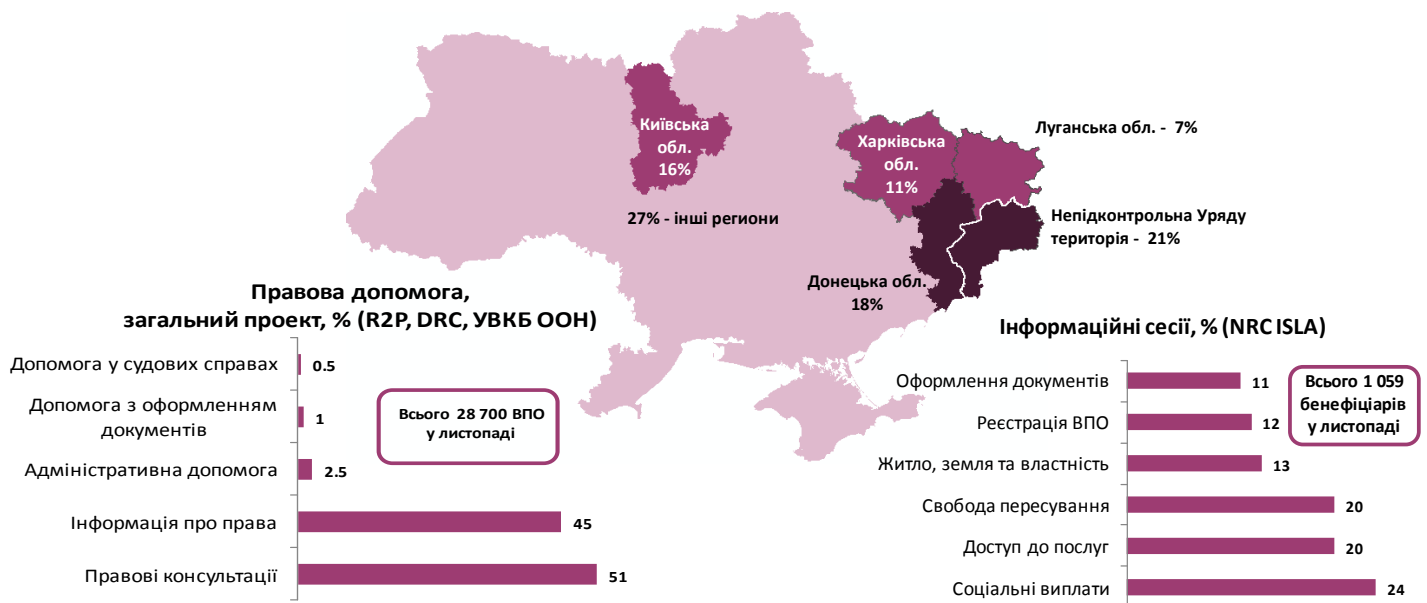
Кунал Дхар, співголова Суб-кластера з питань розмінування, kunal.dhar@undp.org, тел.: +38 050 332 1091

Едвард Краузер, співголова Суб-кластера з питань розмінування, edward.crowther@drc-ukraine.org, тел.: +380 63 793 4120

Основні документи:

Стратегія Кластера з питань захисту
ЗВ-матриця Кластера
Керівництво з питань евакуації
Оновлене повідомлення про реєстрацію ВПО
Аналітична записка про право на свободу пересування
Керівництво з питань захисту та пріоритетної роботи з вразливими категоріями
Керівництво з питань роботи з людьми з інвалідністю
План гуманітарного реагування на 2016 р. (HRP 2016): положення щодо гендерної рівності та захисту, які мають враховувати всі партнери
HRP 2016: положення щодо гендерної рівності та захисту, які мають враховувати координатори кластерів та члени відбіркових комітетів

Області, з яких телефонували на «гарячу лінію» Донбас SOS у листопаді

ОСНОВНІ ФАКТИ

- Президент України не підписав закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантії дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» (реєстр. № 2166), оскільки у запропонованих змінах до закону про статус ВПО не визначено: 1) державного органу, на який покладено відповідальність за перевірку факту відсутності ВПО за місцем реєстрації та їх пересування в Україні, 2) механізмів перевірки тривалої відсутності ВПО за місцем реєстрації. 26 листопада Президент повернув законопроект № 2166 до Верховної Ради України з рекомендаціями врахувати ці недоліки та внести зміни до нього.
- Кластер з питань захисту підготував план своєї діяльності в рамках Плану гуманітарного реагування на 2016 р, який містить ключові активності, пріоритетні сфери та цільові категорії населення. Кластер отримав від національних та міжнародних НГО та агенцій ООН 61 проект у сфері захисту у рамках ПГР. Відбірковий комітет Кластера затвердив 39 проектів, які в подальшому будуть розглянуті донорами для фінансування обраних проектів.
- 10 листопада суб-кластер з питань захисту дітей організував круглий стіл для адаптації всесвітніх Мінімальних стандартів захисту дій до українського контексту. Учасники обрали 7 з 26 глобальних стандартів, які були визнані найбільш актуальними для України. Після цього було проведено роботу над кожним з цих стандартів, щоб адаптувати для України, визначити основні види діяльності, які мають бути проведені, відповідальних за виконання та термін, а також індикатори для оцінки ефективності. Участь у круглому столі взяли співробітники Міністерства соціальної політики, Секретаріату Уповноваженого ВРУ з прав людини, міжнародних та національних неурядових організацій. Цей захід став початком запровадження мінімальних стандартів. Наступний крок – підготовка тренерів (на початку грудня), які будуть проводити серії тренінгів для спеціалістів, що працюють у стратегічно важливих районах.
- Українська Гельсінська спілка з прав людини (УГСПЛ) відкрила громадські приймальні із надання правової допомоги ВПО в Маріуполі, Красноармійську та Кривому Розі. УГСПЛ також планує провести консультації на місцях у різних населених пунктах вздовж лінії зіткнення, як-от Добропілля, Димитрове, Селидове, Горняк, Новгородське та Родинське. Спілка надавала практичні консультації людям, які втратили майно у зоні конфлікту, а також рекомендації щодо отримання компенсації за зруйноване або пошкоджене майно.
- 25 листопада було проведено засідання Робочої групи з питань житла, землі та майна під головуванням Норвезької ради у справах біженців. На засіданні було обговорено житлові, земельні та майнові (ЖЗМ) права ВПЛ та громад, уражених конфліктом на сході України. Робочою групою було розроблено керівництво для організацій, що працюють у сфері житла, а також подальші кроки для документування та реагування на порушення прав у сфері ЖЗМ (ризик виселення, гарантії від незаконного виселення тощо).
- 27 листопада у Херсоні «Крим SOS» у рамках проекту громадської ініціативи за фінансової підтримки УВКБ ООН відкрила хаб для ВПО. Хаб включає 4 НГО та буде надавати послуги за принципом «єдиного вікна». Тут ВПО зможуть отримати комплексну допомогу: правову, психологічну, гуманітарну, а також поліпшити свої навички на тренінгах. Крім того, організовані розвиваючі заняття для дітей.
- «Крим SOS» за підтримки Посольства Чехії в Україні запустила інтерактивну карту, що містить інформацію про 179 випадків порушень прав людини в Криму, включаючи викрадення, незаконне утримання та насильство проти певних категорій населення. Карта систематизує факти порушень прав людини, про які повідомляли ЗМІ та правозахисні організації.
- Наприкінці жовтня за підтримки ФН ООН та Української фундації громадського здоров'я у 20 населених пунктах у зоні конфлікту почала працювати 21 мобільна бригада. Вони надали психосоціальну допомогу 1,050 людям, що пережили гендерне насильство (85% з них – жінки, та/включаючи 20% – діти, 4% – люди з інвалідністю і 7% – люди похилого віку (60 років і старше). Реєстрація осіб, що пережили насильство, здійснюється за допомогою засобів глобальної Системи управління інформацією щодо ГН (GBV IMS). Як свідчать дані, найбільш поширеними видами насильства серед зареєстрованих випадків є фізичне (42%) і психологічне (40%). Лише 20% осіб, що пережили насильство, погодилися звернутися за отриманням інших послуг для жертв ГН.
- Український жіночий фонд розпочав широкомасштабну інформаційну кампанію проти гендерного насильства у східних областях України. У Краматорську, Северодонецьку, Харкові, Запоріжжі та Дніпропетровську було проведено низку тематичних прес-конференцій, круглих столів та семінарів для журналістів. Вони були спрямовані на те, щоби звернути увагу регіональних та національних ЗМІ до висвітлення проблематики ГН, а також на поліпшення загального рівня обізнаності із цими питаннями.
- Спеціальна моніторингова місія (СММ) ОБСЄ зосереджує зусилля на розв'язанні проблеми мінної небезпеки у «сірих» зонах вздовж лінії зіткнення та на непідконтрольній Уряду території. СММ сприятиме проведенню заходів з розмінування та очистки територій для того, щоб створити умови для ремонту і відбудови базової інфраструктури з обох сторін від лінії зіткнення.